Karta modułu/przedmiotu

Wypełnia Zespół Kierunku							
	Nazwa modułu (bloku przedmiotów): **PRZEDMIOTY KIERUNKOWE**					Kod modułu: C	
	Nazwa przedmiotu: **BIOLOGICZNE PODSTAWY ZACHOWANIA**					Kod przedmiotu: C/13	
	Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej przedmiot / moduł: **INSTYTUT PEDAGOGICZNO-JĘZYKOWY**						
	Nazwa kierunku: **PSYCHOLOGIA**						
	Moduł: **psychologia wychowawczo-edukacyjna/ psychologia kliniczna i zdrowia**						
	Forma studiów: **STACJONARNE**		Profil kształcenia: **PRAKTYCZNY**			Poziom studiów: **JEDNOLITE STUDIA MAGISTERSKIE**	
	Rok / semestr**: I/2**		Status przedmiotu /modułu: **OBOWIĄZKOWY**			Język przedmiotu / modułu: **POLSKI**	
	Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	seminarium	inne (wpisać jakie)
	Wymiar zajęć (godz.)	**30**	**30**				

Koordynator przedmiotu / modułu*	dr Irena Sorokosz, prof. uczelni
Prowadzący zajęcia*	dr Irena Sorokosz prof. uczelni, dr Arkadiusz Mański
Cel kształcenia przedmiotu / modułu	Przedstawienie zagadnień z zakresu biologicznych mechanizmów zachowania się zwierząt i ludzi. Przekazanie wiedzy z zakresu genetyki, neurobiologii, anatomii i fizjologii człowieka w celu zrozumienia mechanizmów wzajemnych powiązań sfery psychicznej i somatycznej. Rozumienie przez studentów i prawidłowa interpretacja procesów biologicznych w powiązaniu z procesami psychicznymi.
Wymagania wstępne	Podstawowa wiedza z zakresu biologii i chemii

** Zmiany koordynatora przedmiotu oraz prowadzącego zajęcia dokonuje Dyrektor Instytutu po akceptacji Prorektora ds. Kształcenia. Nowy koordynator przedmiotu oraz prowadzący przedmiot potwierdza zapoznanie się z treściami zawartymi w karcie przedmiotu.*

EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Nr efektu uczenia się/ grupy efektów	Opis efektu uczenia się	Kod kierunkowego efektu uczenia się
01	Student zna i rozumie w pogłębionym stopniu zagadnienia dotyczące funkcjonowaniu organizmu człowieka od strony biologicznej, rozszerzone w zakresie anatomii i funkcjonowania układu nerwowego oraz związków z procesami psychicznymi.	PS_W01 PS_W03
02	Student zna i rozumie w pogłębionym stopniu zagadnienia w zakresie teorii interpretujących zachowanie człowieka w aspekcie biopsychologicznym.	PS_W05
03	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu terminologię psychologiczną i pokrewną oraz związaną z praktyką pracy psychologa w różnych sferach działań.	PS_W02

04	Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę teoretyczną w sposób pragmatyczny i analityczny do analizowania procesów biologicznych zachodzących w organizmie człowieka i powiązać je z procesami psychicznymi.	PS_U01 PS_U02
05	Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę do obserwowania, zdiagnozowania i oceniania przyczyny i przebiegu procesów i zjawisk związanych z funkcjonowaniem ludzkiej psychiki; formułować własne opinie na ten temat oraz stawiać hipotezy badawcze, zorientowane na praktyczne zastosowanie w działalności zawodowej.	PS_U02 PS_U04 PS_U05
06	Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę z zakresu biologii i psychologii na temat prawidłowego i zaburzonego funkcjonowania człowieka do wykonywania określonych zadań zawodowych.	PS_U13
07	Jest gotów do poszerzania wiedzy w zakresie znaczenia uwarunkowań biologicznych dla zachowania i życia psychicznego człowieka.	PS_K01
08	Jest gotów utożsamiać się z wartościami i zadaniami realizowanymi w praktyce psychologicznej oraz angażować się w projektowanie i realizowanie działań praktycznych w zakresie psychologii.	PS_K06

TREŚCI PROGRAMOWE
Wykład
Etapy antropogenezy. Człowiek jako przedstawiciel świata zwierząt: miejsce człowieka w systematyce, podobieństwa i różnice miedzy człowiekiem i innymi naczelnymi. Mechanizmy homeostazy organizmu człowieka. Podstawy genetyki: dziedziczenie cech, kodowanie informacji genetycznej. Wpływ genów na zachowanie. Układ nerwowy jako regulator pracy organizmu człowieka oraz jego zachowania: neuron, synapsa, rodzaje synaps transmisja synaptyczna, neuroprzekaźniki i receptory. Anatomia układu nerwowego: terminologia neuroanatomiczna. Ośrodkowy i obwodowy układ nerwowy, odruchy (warunkowe i bezwarunkowe). Mózg: półkule mózgowe, pola kory mózgowej (czuciowe, ruchowe). Układ limbiczny jako neuroanatomiczne podłoże zachowań popędowych i instynktownych. Rytmy biologiczne, sen i czuwanie: rytmika czynności biologicznych, mózgowe mechanizmy faz snu, funkcje snu i marzeń sennych. Narządy zmysłów i ich rola w zachowaniu. Percepcja i uwaga wzrokowa, percepcja słuchowa, zmysły mechaniczne i chemiczne: zmysł równowagi, czucie powierzchniowe (skórne), czucie głębokie (proprioceptywne) i czucie bólu. Regulacja wewnętrzna i zachowania reprodukcyjne: regulacja temperatury, pragnienia i głodu, oddziaływanie hormonów płciowych, determinanty tożsamości płciowej, biologiczne podłoże orientacji seksualnej. Wyższe czynności nerwowe, pamięć, warunkowanie, motywacje, emocje, popędy, mowa. Biologiczne przyczyny uzależnień. Procesy rozwoju i plastyczności mózgu: strukturalny rozwój mózgu, funkcjonalny rozwój mózgu, wiedza wrodzona i instynkt, plastyczność mózgu.
Ćwiczenia
Anatomia układu nerwowego. Ośrodkowy i obwodowy układ nerwowy, odruchy (warunkowe i bezwarunkowe). Mózg: półkule mózgowe, pola kory mózgowej (czuciowe, ruchowe). Układ limbiczny jako neuroanatomiczne podłoże zachowań popędowych i instynktownych. Rytmika czynności biologicznych, mózgowe mechanizmy faz snu, funkcje snu. Narządy zmysłów i ich rola w zachowaniu. Percepcja i uwaga wzrokowa, percepcja słuchowa, zmysły mechaniczne i chemiczne: zmysł równowagi, czucie powierzchniowe (skórne), czucie głębokie (proprioceptywne) i czucie bólu. Wyższe czynności nerwowe, pamięć, warunkowanie, motywacje, emocje, popędy, mowa. Biologiczne przyczyny uzależnień. Uwarunkowania genetyczne ujawniające się w różnicach indywidualnych
Laboratorium
Projekt
Seminarium

Inne

Literatura podstawowa*	– Kalat J.W., *Biologiczne podstawy psychologii.* Warszawa, PWN 2006. – Gołąb B. *Anatomia człowieka*. Warszawa, PZWL 2005. – Sadowski B., *Biologiczne mechanizmy zachowania się ludzi i zwierząt.* Warszawa, PWN 2005. – Konturek S., Elsevier, *Fizjologia człowieka*. Wrocław ,Urban & Partner, 2007. – Strelau J., Doliński D., *Psychologia. Podręcznik akademicki.* Gdańsk, GWP 2008.
Literatura uzupełniająca *	– Buss D., *Psychologia ewolucyjna*, Gdańsk, GWP 2001. – Górska, T., Grabowska, A., Zagrodzka, J., *Mózg a zachowanie.* Warszawa PWN 2011. – Jaśkowski, P., *Neuronauka poznawcza. Jak mózg tworzy umysł. Warszawa*, Vizja Press&IT 2009. – Longstaff A., *Krótkie wykłady: Neurobiologia*. Warszawa, PWN 2002.
Metody kształcenia stacjonarnego	Wykład informacyjny (konwencjonalny) z prezentacją multimedialną. Wykład problemowy. Praca indywidualna i grupowa, dyskusja, metody aktywizujące.
Metody kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	Metoda projektów z wykorzystaniem zdalnych technik audiowizualnych, praca na platformach edukacyjnych, np. MS Teams, Moodle

* *Literatura może być zmieniona po akceptacji Dyrektora Instytutu*

Metody weryfikacji efektów uczenia się		Nr efektu uczenia się/grupy efektów
Aktywne uczestnictwo w zajęciach, wypowiedzi w trakcie zajęć, praca indywidualna i grupowa.		01,02, 03, 04, 05, 06,07, 08
Test pisemny.		01, 02, 03, 04, 05, 06
Formy i warunki zaliczenia	Egzamin Test z pytaniami zamkniętymi i otwartymi. Skala ocen odpowiedzi: 1. bardzo dobry 90 - 100 % 2. ponad dobry 86 - 89 % 3. dobry 80 - 85 % 4. dość dobry 71 - 79 % 5. dostateczny 57 - 70 % 6. niedostateczny 0 - 56 %	

NAKŁAD PRACY STUDENTA			
Rodzaj działań/zajęć	Liczba godzin		
	Ogółem	W tym zajęcia powiązane z praktycznym przygotowaniem zawodowym	W tym udział w zajęciach przeprowadzanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

Udział w wykładach	30	-	10
Samodzielne studiowanie	10	-	
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych, warsztatach, seminariach	30	20	
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń	15	10	
Przygotowanie projektu / eseju / itp.	15	15	
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	20	10	
Udział w konsultacjach	5	-	
Inne	-	-	
ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	125	55	10
Liczba punktów ECTS za przedmiot	**5**		
Liczba punktów ECTS związana z zajęciami praktycznymi	**2,2**		
Liczba punktów ECTS związana z kształceniem na odległość (kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość)[1]	**0,4**		
Liczba punktów ECTS za zajęciach wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	**3,2**		

[1] W przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne metody i techniki kształcenia na odległość mogą być wykorzystywane pomocniczo